

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

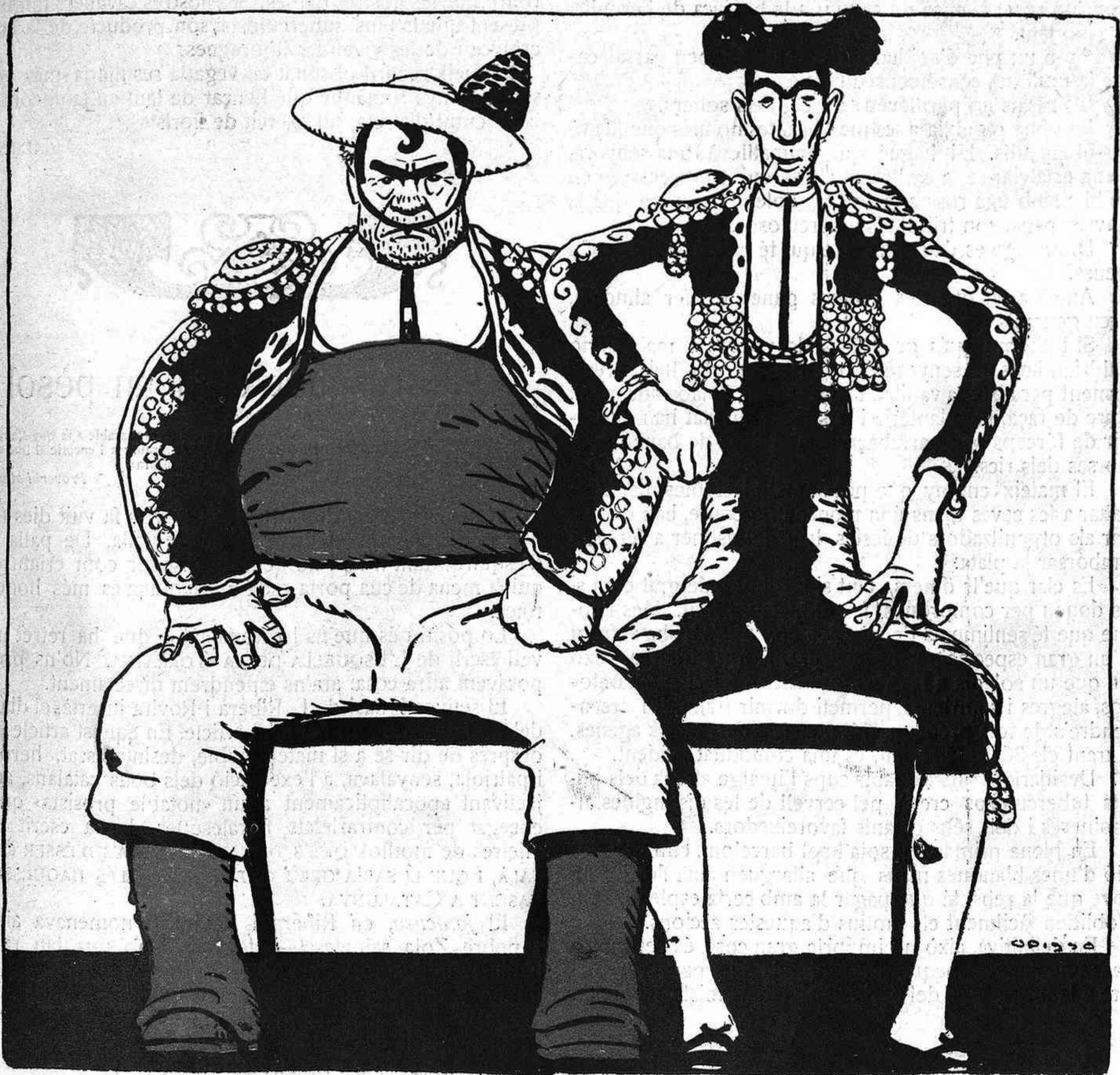
Núm. 1846 ————— Any XXXVI

BARCELONA, 15 DE MAIG DE 1914

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

TOREROS DEL PRAT

—Ja ho sabs, Carnadura, que aviat tindrem una altra plaça?..
—Una plaça de burot és lo que jo voldria.

La festa de la Flor

A festa de la flor, o del trau, com algun aficionat a fraseologies papitesques l'anomenà, va transcórrer sense aquella esplendidesa que's temia.

Molts se figuraven que, tan bon punt eixits de casa, es trobarien enronrats de damiseles, i una per aquí, altra per allà, els deixarien florits com un roser i sense un cèntim a la butxaca de l'ermilla.

No tant.

Amb un poc d'agilitat i vista es podia ben passar entre la multitud, sense conseqüències.

Els casats no perillaven tant com els solters.

La dona repel·lia a les mendicantes no més que fitant-les-hi els ulls. Hi hagué qui emmatlevà una senyora, per a estalviar-se la caritat, i altres que's presentaren en públic amb una rosa a la solapa, volent fer veure que ja havien pagat son tribut als tuberculosos.

Diumenge es demostrà que qui té caritat moltes se'n pensa.

Anem a dir que, les poques ganes de fer almoïna, eren generals.

Si tothom sigués generós pels pobres i malalts, no caldríen flors, ni senyoretetes, ni festes de cap llei. Precisament per això, la vanitat, l'amor propi, la fatxada cursi, l'urc de raça, la galanteria i fins la sensualitat han de servir de fórceps per a arrabassar els bitllets de banc de les borses dels rics.

El mateix enginy que posen els miserables per a fer saltar a les seves mans una moneda de coure, han de posar als organitzadors de festes benèfiques per a fer desemborsar la plata.

Es clar que'ls diners, tant si es donen de grat com si es donen per compromís, fan el mateix profit. Mes l'home que té sentiments de tal, cada cop que's troba enfront d'un gran espectacle benèfic, sent una forta tristesa. Això de que un sol dia a l'any, esmersat en festeigs aparatosos, alegres i somrients, permeti dormir tranquil i desentendre's de tota preocupació per les desgracies agenes, durant els 365 que resten, és una comoditat evident.

Desitjariem saber quants cops l'imatge afrosa dels petits tuberculosos creuà pel cervell de les distingides almoïneres i dels seus galants favoreixedors.

En plena primavera, sota'l sol barceloní, entre l'emoció d'unes blanques mans que allarguen una flor i d'un jove que la reb i té que pagar-la amb certa esplendidesa, s'obliden fàcilment els motius d'aquestes accions.

En definitiva, això no importa gran cosa, és cert; però cal esmentar-ho anque no sigui més que per a respondre a la prosa cursi del periodisme conformista, inanimat.

***

Els resultats de la festa, amb tot i ésser bons, no creiem que arribin a lo que'ls optimistes creien. A Barcelona fa de mal treure partit del sentimentalisme. El barceloní és calculador, i la barcelonina, tímida. L'un sab evitar que l'importunin i l'altra no sab importunar. Algu-

nes noietes modestes, que anaven encongiment amb el seu ramet de flors i la seva borsa blanca, no s'atrevien a dirigir-se als joves. Les guapes i garrides, que fiades amb la seva presencia corprenedora tenien més desinvoltura, no's dirigien als vells. Un sol cabell blanc constituïa un passaport de lliure circulació.

També observarem que molts sabien passar de llarg a frec de la mà que allargava una rosa, sense descloure els llavis. Com que'l «Déu vos ampari» no resultava oportú, no trobaven cap més paraula.

«No'ns inquieteu». Aqueixa fou la resposta que'l públic en general donava a les organitzadores de la capta.

I pot-ser no li mancava la raó.

S'ha de procurar que cada dia de l'any, que cada hora del dia, amb una persistència de gota que forada la roca amb una toçuderia de corc que s'obre pas en el cor d'un roure, que les nostres dames i els nostres cavallers tinguin present que'ls nins tuberculosos són producte de la fam crònica i de les vivendes llòbregues.

Aqueix record obstinat tal vegada resultaria més positiu i menys romàntic que llençar de tant en tant, contra la joventut distreta, un exèrcit de floristes.

CALIPSO

I ell fresquet com un pèsol

«No existeix fruïció comparable a la que s'experimenta quan se logra atraure a l'enemic al lloc on li hem preparat la sepultura».

Proverbi alarb

El senyor Ignasi de L. Ribera i Rovira fa vuit dies (1) que va dir-nos que teníem la cua de palla. De palla o d'esquirol, tant li fa, i no hem de discutir com criatures quina mena de cua porta cada hu ni quina és més honorífica.

Lo positiu és que'ns ha nomenat i que ha retret un vell escrit de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA. No'ns proposavem altra cosa: ara'ns entendrem directament.

El senyor Ignasi de L. Ribera i Rovira insertà, el dia 3 del mes que som, un petulant article. En aquest article (2) després de dir-se a sí mateix noble, desinteressat, heroic i patriota, senyalava, a l'execració dels bons catalans, adjectivant apocalípticament a un «notable prosista» que, engegat per contrarietats floralesques, havia escrit en «lletres de motllo» QUE'S DONAVA DE MENYS D'ÉSSER CATALÀ, I QUE LI SABIA GREU QUE'LS SEUS FILLS HAGUessin NASCUT A CATALUNYA.

El *jo acuso*, en Ribera i Rovira ho nomenava així, —pobre Zola sainetesc!—estava fet amb una tan rara habilitat que, si nosaltres no'ns donavem per aludits, el públic llegia entre ratlles el nostre nom humil, i si ens hi donavem, aleshores en Ribera i Rovira ens tirava pels nassos un títol aclaparador: «La cua de palla».

Estavem perduts. En Ribera i Rovira—ens ho feia saber—esperava el nostre cadavre assegut a la porta de

(1) Sentim no haver pogut respondre abans a les seves cordiallssimes al·lusions; mes ja comprendrà que no era prudent dedicar-li un número extraordinari.

(2) Vegi's *El Poble Català*, edició corresponent al dia esmentat.

L'ÈXIT DE LA XIRGU, A MADRID

Fotografia Vidal

La celebrada actriu, en el seu camerino del «Teatro de la Princesa», després de l'estreïa de *El patio azul*, en companyia dels autors Rusiñol i Martínez Sierra.

casa seva com un alarb qualsevol. Mes lo impensat, lo fabulós, lo que mai hauríem pogut imaginar, lo que apar impossible que succeeixi en aqueixes terres de cristians, car denota una *distracció* monstruosa, és que l'únic «notable prosista» que havia escrit amb «lletres de motllo» QUE'S DONAVA DE MENYS D'ÉSSER CATALÀ I QUE LI SABIA GREU QUE'LS SEUS FILLS HAGUessin NASCUT A CATALUNYA era—oh, Déu!—el mateix Ignasi de L. Ribera i Rovira.

Però, com se comprèn, per a *confondre'l* calia probar-li, calia també que si en Ribera regirant textos vells trobava les paraules: «ells ignoren la desgracia que han tingut al naixer a Catalunya», escrites per nosaltres referint-nos als nostres fills, les insertés en *El Poble Català*, com havia insertat les primeres, les quals, en veritat, resultaven de mal gust, tant als ulls d'un prosòdic com als ulls d'un patriota.

Volíem que'ls propis amics, els propis companys i els propis lectors d'en Ribera i Rovira fessin la necessaria comprovació, i ens donaven el goig de veure com en el mateix lloc on aparegué l'inexactitut, en el mateix lloc sigués rectificada; desitjavem obtenir la singular victoria de que'ls conceptes *inventats* fossin desmentits per la mateixa ploma de l'inventor.

Res més senzill que deixar-nos encendre la nostra cua de palla.

Aleshores escriguerem aquella carta que, *per manca d'espai*, no publicà *El Poble Català*, i que fou acollida amb cortès hospitalitat en les planes de *La Veu de Catalunya* (1).

En Ribera i Rovira tingué irremisiblement que abandonar la porta de casa seva, on assegut esperava veure passar el nostre cadavre, i córrer a fullejar la col·lecció de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA.

I restà demostrat que l'Ignasi de L. Ribera i Rovira,

que fa estampar a dues columnes la paraula *honor*, i que ofrena llibres amb autògrafs a l'ex-rei Manel de Braganza, havia començat afirmant que les famoses «lletres de motllo» deien naps, per a després convenir que deien cols, amb l'esperança que'l públic entendria xirivies.

Aquella «sacrílega» frase del «notable prosista» fent prodigis d'ironia i de subratllat, va reduir-se a un quasi inofensiu: *ells ignoren la desgracia que han tingut al naixer a Catalunya*.

Per a la nostra satisfacció ja'n teníem de sobres.

En Ribera i Rovira podia estalviar-se de regoneixer que «no hi hà terme de comparació possible» entre lo dit per ell i lo dit per nosaltres. Però consti que la nostra carta sencera, amb totes les lletres i signes ortogràfics, restava incontestada. Una part del públic, d'aqueix bon públic que creu en la formalitat d'un redactor en cap i en les seves «lletres de motllo», seguiria encara preguntant-se el nom del «notable prosista» que «blasmà» de la seva patria, si nosaltres no haguéssim vingut a descobrir el veritable autor.

No creiem que us negueu a acceptar—oh dil·lecte Ignasi de L. Ribera i Rovira!—la paternitat de la frase: QUE'S DONAVA DE MENYS D'ÉSSER CATALÀ, I QUE LI SABIA GREU QUE'LS SEUS FILLS HAGUessin NASCUT A CATALUNYA. A qui podrieu penjar-la? Si no trobeu algun company de Redacció que's sacrifiqui pel gust d'ésser ungit per vós, «notable prosista», no cal confiar en ningú més. En «Xenius» amb *La Benplantada*, en Pous i Pagès amb el seu *Jordi Fragnals*, i tots els nombrosos autors que quedaren sense premi Fastenraht en els Jocs Florals de nostres referencies, no sentirien cap agrament pel vostre *jo acusor*—després d'haver-me descartat a mi, «desfent tota ombra d'al·lusió», segons deieu en vostre darrer escrit,—si no llegitimaveu amb un silenci afirmatiu el mal engendrat concepte.

Tant se valdria que en Ribera i Rovira confessés, per

(1) Vegi's l'esmentat periòdic, número 5.336, edició del vespre.

L'HÈROE DEL VAUDEVILLE.

—Diu que Sant Pere, fent moure
l'aixeta, la pluja envia...
Docs jo faig tronar i ploure
sols escampant alegria.

a disculpar-se, que ha armat tanta gresca, ha fet tants escarafalls de patriota, ha demostrat tanta cordialitat, ha compromès tan seriament la seva reputació d'home verídic, sols per a trobar manera de nomenar-me mestre de dibuix.

***

Ara, amic lector, vui donar-te unes explicacions. Som en un temps que qualsevol migrat propagandista del fracàs afirma solemnement que està donant la sang per Catalunya — sang o prosa dolenta, tant se val—i jo no voldria que en el teu esperit restés un sol dubte sobre les intencions ocultes que la meua frase (*ells ignoren—els meus fills—la desgracia que han tingut al néixer a Catalunya*) pogués incloure.

Ella fou dita en un moment de depressió sentimental. Estic acostumat a que me la retreguin i això no'm causa altre rubor que'l que sol produir el veure un full del nostre diari íntim en mans d'un bastaix jocós. Els meus lectors han sigut, en definitiva, els meus confidents; jo'ls soc dit sempre en alta veu lo que'ls altres solen dir a cau d'orella, i no'm reca que surti de tant en tant un Ribera i Rovira, per a demostrar que'ls meus amics m'estimen sabent *positivament qui soc*.

Aquelles paraules meves, que han sigut tant maliciosament traduïdes, no representen altra cosa que un excés de sinceritat, excessos que mai solen tenir els que supediten tots els actes de la seva vida a un propòsit lucratiu, una regidoría, per exemple.

Tots les hem dites, en les nostres converses particulars, planyent-nos especialment de lo mal recompensats que són a Catalunya els escriptors i periodistes que no saben escriure en castellà.

El mateix Ribera i Rovira *ignora la desgracia que ha tingut al néixer a Catalunya*. Aquí s'han de dirigir diaris no sols sense cobrar un cèntim, sinó pidolant dia per dia pel seu sosteniment, i encara s'ha de viure en guerra contra'ls envejosos del càrrec, els descontents de la política que's segueix, i els del propi partit, que mai troben prou hàbil ni prou vibrant la ploma que'ls defensa. Em direu que és un gran goig aquest; sí, la

desgracia pot acceptarse orgullosament. Per això jo puc creure *desgraciats als que han nascut a Catalunya*, sense que vulgui dir *que'ls hi sàpiga greu, ni es donguin de menys d'èsser catalans*. La pietat ens fa usar la paraula desgracia en un sentit molt diferent de com l'usen els mal intencionats gramàtics. Molt sovint se sent a dir: «*Jo he tingut la desgracia d'èsser fill de pares honors*». Això no és pas renegar dels pares. Abans és un elogi i vol significar un urc per la pobresa heretada i per l'honra dels passats que's sosté a costa de la propia vida.

Prou. Acabo de llegir un «eco» ditiràmbic dedicat an en Ribera i Rovira, en les mateixes planes de *El Poble*, i jo, referint-me an ell, no'm cansaré de repetir *que ignora la desgracia que ha tingut al néixer a Catalunya*.

P. BERTRANA

La venjança del doctor

El pobre metge es troba allò que's diu reventat. Ha fet seixanta visites durant el dia; són ara les onze de la nit i se'n va a casa, a dormir.

Encara no fa una hora que geu, sent trucar a la porta del pis. Es el vigilant, que vé acompanyat d'una minyona.

—Doctor, hauria d'anar tot seguit a casa el senyor Sirerols, de la Diagonal. Segons sembla, es tracta d'un cas molt greu.

Esclau del seu deure, encara que bastant malhumorat, el metge es lleva, es vesteix i se'n va a visitar el client. El malalt és al llit, els ulls en blanc, llençant uns gemecs eternidors. Però, examinat, resulta que'l pacient ha fet algun excés gastronòmic i que's tracta, senzillament, de una indigestió. Indignat, el metge, resol donar-li una bona lliçó.

—Malament!—exclama, fent una ganyota pessimista.

El malalt, espantat, es posa a tremolar:

—Vol dir, doctor, que hi hà perill?

—No sé... no sé... Hi farem tot lo que sapiguem, però no sé, no sé...

—Ai Déu meu!... Així digui que és un cas perdut?

—No dic tant, no dic tant... Però jo, de vostè, sab què faria?

—Què?

—Aniria a cercar immediatament el notari i el capellà.

—Ara mateix?

—Ara mateix.

—Segons vostè, m'estic morint, doncs?

—No... Però, com comprendrà, és una trista gracia que sigui jo sol el que sofreixi les molesties de les seves ximpls alarmes.

El tiburó

Atret per les escombraries que llençaven d'a bordo, un hermós tigre de les mars seguía, com un xacal al lleó o com un cà al seu amo, a un hermós transatlàntic, que de la vella Europa feia camí envers la jove Amèrica.

Era la diversió dels passatgers; sobre tot dels passatgers de popa, ja que sols de tant en tant avançava pels costats del navili, i una sola vegada donà la volta per la proa, divertint als emigrants que allí tenien instal·lat el campament.

El capità, tement que una diversió tan grata al pasatge de preu pogués esgarriar-se-li, fos seguint un altre vaixell, fos atret per una tiburona, determinà assegurar-lo, i a tal objecte deixaren caure al mar un gran troç de cansalada amb un traïdor am a les entranyes, i el conjunt subjectat amb una forta cadena.

Veure el troç de tocino, tirar-s'hi a sobre i engolir-lo fou tot hu per l'animal; botar com una pilota, al sentir-se amb un agut ferro que li esqueixava el tel del paladar, encara fou cosa més ràpida.

El tiburó tractà de fugir d'aquell turment afrosíssim, saltà, es retorsà, caminà endavant, s'aturà, es posà de panxa enlaire... Tot inútil, com més feia, més se li cla-

DE LA VAGA MARINERA

—Has vist quin alt exemple aquest marino?... Matar-se ell mateix per solidaritat! ..

—Sí, noi, ben al revés dels tramviàries.

vava l'am i més se divertien els passatgers de primera.

Per fi, el germà tiburó va rendir-se i, per a disminuir el dolor, començà a córrer, adalerat, a la cua de la nau, sense aturar-se per a menjar ni per a beure.

Al cap de tres dies ja no podia dir fava i seguia corrent, esperonat per aquell dart que'l fiblava per mica que s'aturés.

S'aflluïa per moments, i un nin ros, d'ulls blaus, un angelet, va dir:

—Mama, mama!... Mira-te'!!... Sembla una bomba que's desinfla!...

I la mare contestava:

—Es que és molt dolent!

El tiburó se'ls mirava amb ulls esmortuits.

Un vespre, una ombra amparada en les tenebres corregué de proa a popa. Aquesta era deserta. A baix, en el menjador, se sentien rialles i musica. L'ombra s'acostà a la borda, cercà l'indret on subjectava la cadena al tiburó, es tregué una llima i començà a raspar.

De sobte, una mà li caigué sobre l'espatlla i una veu li preguntà:

—Què feu, company?

—Deixo anar l'animal;—respongué.

I un últim cop de llima va deslliurar al cauti.

El llibertador fou detingut i conduit al camarot del capità, d'on passà a la barra.

Quan el rei d'a bordo tornà a la cambra de primera, els passatgers, indignats, li preguntaren qui era el autor de l'atentat contra la diversió llur.

—Qui voleu que sigui?—feu el capità. — Un brètol, un anarquista que dirigia un diari republicà i va parlar mal del rei. Res, un expulsat!... I el molt brètol encara diu que ho hà fet per llàstima!...

LETTA

Flors antituberculoses

Desde que's coneixen els poetes, sabem que les flors són la cosa més poètica de la terra.

Convertir, doncs, flors en diners ha d'ésser forçosament una tasca prosaica, indigna dels cors sensibles i de les ànimes pures.

Però, quan els diners producte d'aqueixes flors se destinen a la caritat de curar, la tasca s'ennobleix, l'argent mercenari s'impregna d'un subtilíssim i delicat perfum, i les mans piadoses que han produït el miracle resten sens màcula, redemptes per l'eterna benedicció dels miseriosos malalts.

Aqueixes vulgars reflexions ens ferem diumenge passat davant l'espectacle de Barcelona enjoiant-se en plena primavera per a correspondre a la crida de la «Lliga Antituberculosa».

Resultaven vistosos els nostres passeigs: les noies enflocades, rioleres, portant braçats de flors i repartint aromes; els homes, deixant-se posar el clavellet al trauc de la solapa i treient-se de la butxaca de l'ermilla la moneda de plata... o de coure,

SILUETES PERIODÍSTIQUES

Està tant pel desafi
que, al veure'l, un hom diria:
—Es tracta de valentia,
o es tracta d'un valen... tio?

que per a totes les voluntats tenien un somris d'agraiment les simpàtiques postulants.

Era curiós, als ulls d'un observador mitjanament experimentat. Homes formals, seriosos, que mai, en sa vida, havien volgut portar flors al damunt, anaven pels nostres carrers tots enramats, caminant depressa com si tinguessin por d'ésser vistos; altres duien el clavell o la rosa a la mà, jugant-hi, com si no hi volguessin donar importància; altres, els més vergonyants, al rebre una poncella, se la ficaven a la butxaca, barroerament, com s'hi haurien ficat una capsa de mistos.

Però els que donaven més pena no eren precisament aquests.

Els que feien llàstima de debò eren aqueixos senyorets de casa bona, esprimatxats, sense color a la faç, de sobtada creixença. Aqueixos duien, al trau, la flor anti-tuberculosa; als ulls, la grisença boirina dels predestinats...

Un home perfecte

L'escena té lloc en una de les sales del Palau de Justícia.

S'està veient la causa contra un pillet, convicte i confés d'haver assassinat a un pacífic burgès.

Una vegada llest l'interrogatori, s'aixeca l'advocat acusador i comença un gran elogi de la víctima, que's deia Rocafort.

—El desgraciat Rocafort—exclama, amb un to capaç de trencar el cor a les pedres—era un home model; un bon home, un àngel en tota l'extensió de la paraula. Ell era honrat, no sortia mai de casa, no bevia, no feia excessos en el menjar, no jogava, no li agradaven les dones; portava allò que's diu una vida exemplar...

Al sentir aquestes paraules, la defensa de l'acusat s'aixeca tot cerimoniós i exclama:

—Dispensi, senyor advocat: vostè afirma que'l tal Rocafort, la víctima, era un home model?

—Sí, senyor.

—Que no menjava?

—Molt poc.

—Que no bevia?

—Gens.

—Que no jogava?

—Mai.

—Que no fumava?

—No.

—Que no li agradaven les dones?

—No se'n mirava cap.

—Doncs... ja'm faràn el favor de ficar-s'hi els senyors del Jurat... Un home que no disfrutava ni amb el menjar, ni amb el beure, ni amb el joc, ni amb les dones, ni amb el fu-

mar,... quin gust podia trobar en viure?... Si era realment un àngel, com molt bé diu el senyor advocat acusador, no li varen fer un gran favor, enviant-lo al cel, donant-li catorze punyalades?...

El Jurat, compost tot de senyors burgesets que acostumen a menjar, a beure, a fumar, a jugar i a empaitar senyores, a l'ésser l'hora de fallar... varen absoldre amb unanimitat.

ADELÍ

El lladre i el senyor

(FAULA)

Per desfer-se, un senyor, d'un lladregot, al cap li va clavà un cop de garrot... Però el lladre, llavors, tragué un coltell i va buidà al senyor tot un budell.

Això, o bé molt m'enganyo, o vol dir clà que sempre que truqueu... se us obrirà.

HUM

INDUMENTARIA MUNICIPAL

Figurins de capritxo per a guardies de sang ardentia

LES ESCOLES DE BOSC

OPINIIONS INTERESSANTS

EL CONILL

Me sembla que m'hi divertiré, amb aquestes escoles. Quan els xicots estiguin més quiets escoltant al mestre, treuré el cap per entre una farigola, moure les orelles i faré morret de conill.

Tots els nois riuran, primer per sota'l nas, després amb gran esclat; el mestre, furios, preguntarà: *—¿Qué es esto, señoritos?*

I un respondrà: *—El conejo nos hace muecas.*
El mestre m'empaitarà, aleshores, i jo fugiré ensenyant-li l'ull del c...

EL CU-CUT

Me plauen aquests infants que semblen lloros en lo de aprendre prompte d'imitar veus d'altri. Tots ells fan el meu cant tant bé com jo.

Però com que, diguin lo que diguin, jo soc amic de premiar l'aplicació; no'ls mancarà llur recompensa.

Mireu: jo sé que'l mestre és de pagès; quan vegi als meus deixebles concirosos i cansats d'escoltar la lliçó llarga, cantaré: *«Cu-cut! Cu-cut!»*.

I el professor, creient-me el rellotge de la casa pairal, dirà: *—Al recreo, señoritos.*

EL LLANGARDAIX I LA SARGANTANA

La sargantana. —Ja són aquí, els nostres enemics. El llangardaix. —Perquè'ls dius enemics, als nostres companys de joc, germana sargantana?

La sargantana. —A una germana meua li feren polsar tavaç fins a enrogallar-se.

El llangardaix. —I què? A un germà meu el lligaren amb un cordill i li feren arrossegar un carret. Però no hi fa res; son ganes de jugar: les mateixes ganes que tenim nosaltres amb els cargolins. Jo, al veure'ls arribar, faig l'adormit, i, quan se creuen tenir-me, m'amago en una ginestera, i ells no saben conèixer quin és el meu verd o quin és el seu groc.

EL TOIXÓ

Què hi ve a fer aquesta gent aquí? Corren com gossos, per entre les bardics; canten i ballen. A un que s'adormia i no volia escoltar li donaren torment posant-lo de genolls.

No hi vui tractes; si el mestre m'arribava a conèixer, passaria la vida castigat.

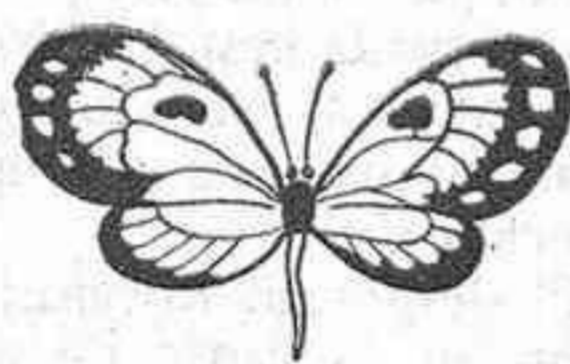
EL CARAGOL

(L'escena sota una fulla de col).

—Has sentit, Caragola?
—Sí, Caragol, massa; l'himne del suplici.
—Barbres!... Escolta, Caragola.

(Veu llunyana): Caragol treu banya, puja a la muntanya...

—Què fem, Caragol, fugim?
—Cames ajudeu-me, noia!

LA PAPALLONA, LA CIGALA I LA FORMIGA

La papallona. —Ja són aquí els nois i les noies llargs de cames i braços, de mans cruels, hàbils caçadors quan porten a la mà una xarxa verda montada al cap-de-munt d'un bastó. No cal esperar pietat d'ells. Un cop presonera, m'agafaran entre llurs dits barroers i s'enduràn de les meves ales els més delicats colors. Després me traspasaràn el cos amb una agulla.

La cigala. —Sense por dels raigs del sol, punxants i feridors com les sagetes, vindran a sota la figuera on m'esplao cantant al pare, i a cops de rocs destriaran el fullam i em faràn emmudir quan més a pler canti.

La formiga. —Amb els seus peus desfaràn nostres exercits; amb les seves mans aterraràn nostres ciutats; les seves mans aterraràn nostres ciutats; les agües que brollen de son cos, i no pas pels ulls,

seràn aprofitades per a provocar diluvis en l'imperi nostre.

La papallona. —Venjança!
La cigala. —Venjança!
La formiga. —Venjança!

La papallona. —Jo'ls distreuré, quan treballin, amb els meus vols.

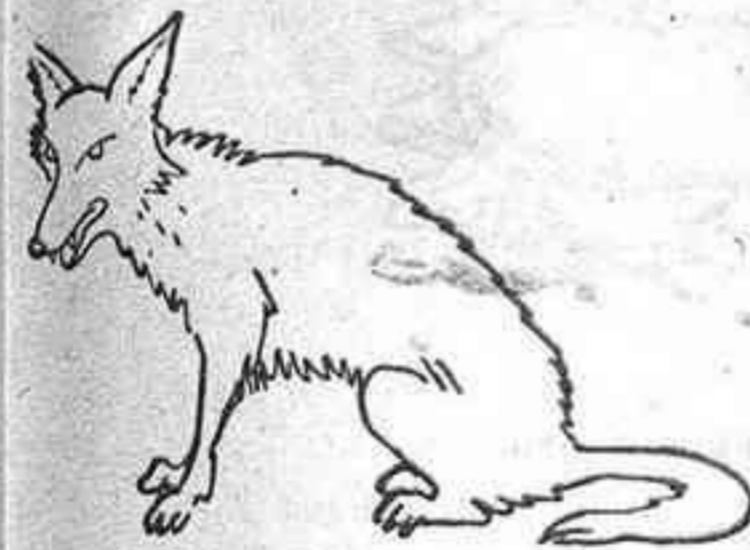
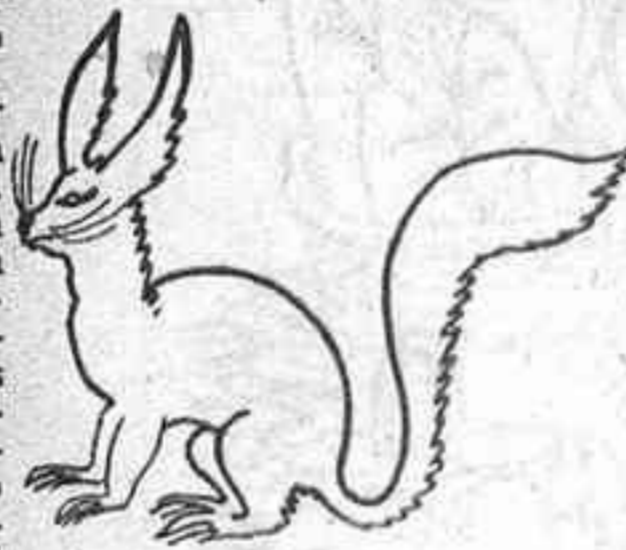
La cigala. —Jo'ls adormiré, a la mig-diada, amb les meves cançons d'un ritme sol.

La formiga. —Jo'm menjaré llur berenar en tant que dormen.

L'ESQUIROL

Amb això que diuen de que no hi ha res millor que'l natural, ja hi estic conforme. Però, si ho practiquen?

Ho dic per això de la gimnàstica. Qui me n'ha ensenyat a mi, de gimnàstica? Ningú. Doncs que'm virguin al darrera, en això desaltant, enllar-me fer tombarelles. Tant en això com en el trencar pi-nyons i robar nius, els en dono noranta-nou a acabar a cent.

EL LLOP

Ja convé, ja, que'ls ensenyeu de modals i de criança, an aquests bordegaçots. Veiam si així aprendran a respectar a les besties rabioses. Ja no'n resta cap que hi cregui en que'ls llops ens els mengem.

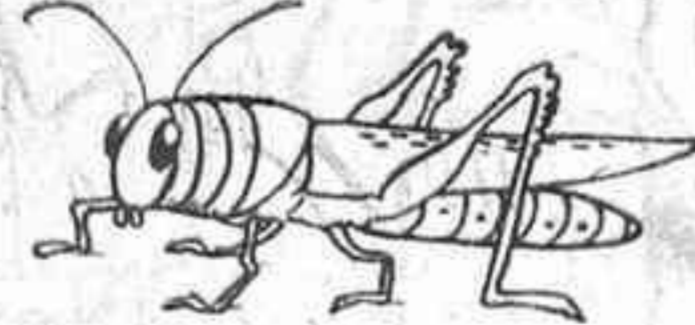
L'altre dia, anant a escurrar una rossa, vaig trobar-ne uns que m'empaitaren a cops de roc, com si fos un cà vell.

I quant la mare els diu: «Al, que ve el llop!», responen: «Foc, foc a la cua del llop!»

Convé que'ls hi expliquin que soc molt dolent, per a veure si així puc estar tranquil.

LA LLAGOSTA

Amb l'arribada de aquests minyons, el nostre club ha perdut d'una manera definitiva. Les puses esdevindràn les indiscutibles campiones del salt d'altura al món.

La culpa no serà pas nostra. Ara, no venint més que'ls dijous i alguna festa que altra, els bordegaços, per aquí, ja som esguerrades un vinticin per cent. Compteu que passarà quan mati, tarde i vespre, uns ferotges perseguidors s'entretinguin arencant-nos les serres i retallant-nos les subtils aletes de sota'ls èlits!

LA PERDIU

Això m'agrada; ara, aquests incivils que es burlaven del meu dalit en aprendre les taules de multiplicar i de que no passés mai del set-per-vuit, set-per-vuit, hauràn de rosegat l'uno y uno, dos; dos y dos, cuatro... i és corsecaràn de rabia.

L'ERICÓ

La veritat, a mi no'm fa gaire gracia aquesta invasió dels petits barbres, en els nostres dominis. Per lo que n'he sentit a dir, això dels nois de estudi, és molt selvatge; entre les seves faccies, quan són a ciutat, hi hà la de clavar agulles cap per munt al silló del mestre.

Molt me temo morir esclafat per les savies anques d'un professor i que les meves pües facin el paper d'agulles en la brometa infantil.

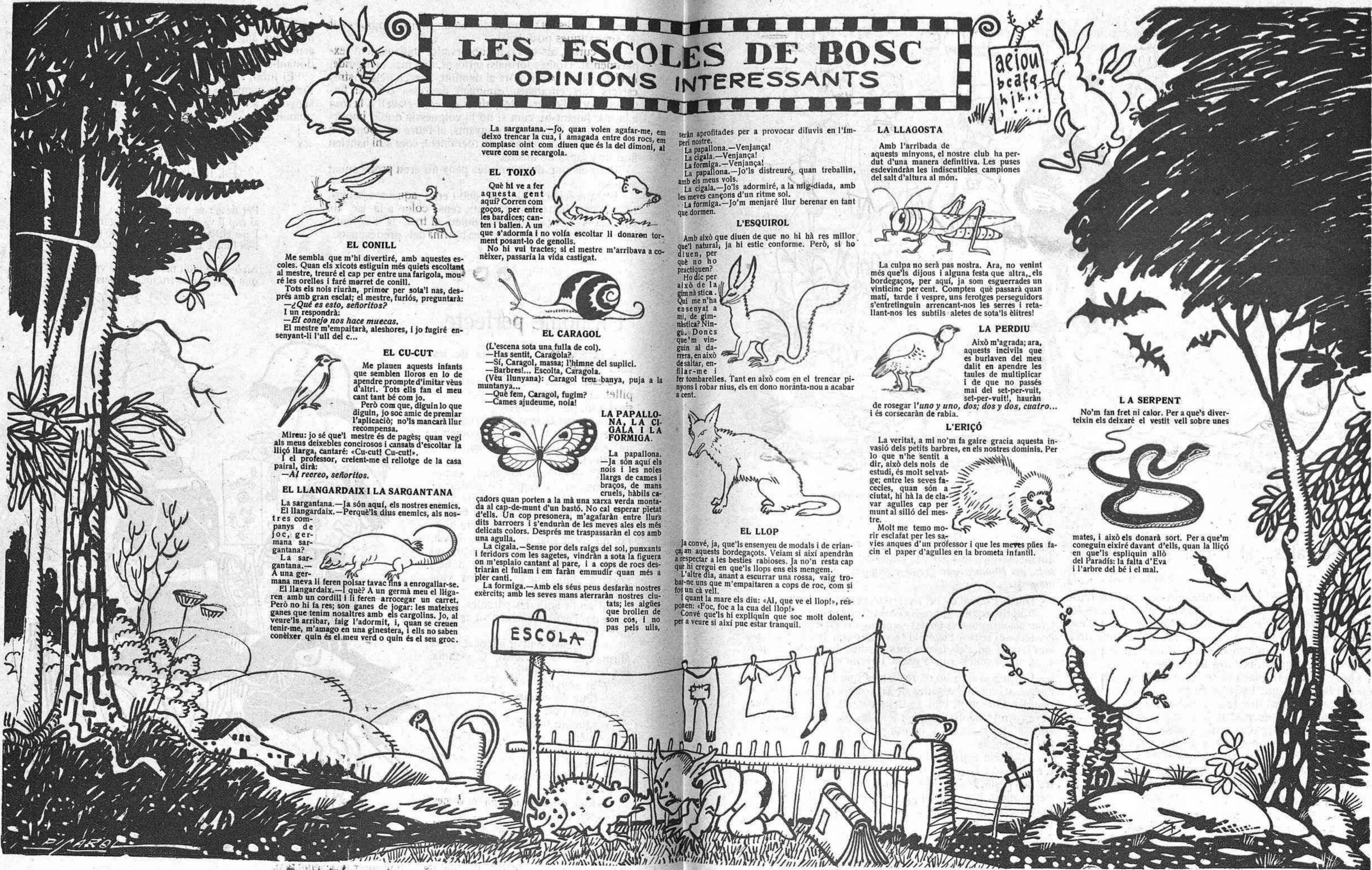

LA SERPENT

No'm fan fret ni calor. Per a que's divertixin els deixare el vestit vell sobre unes

mates, i això els donarà sort. Per a que'm coneguïn eixiré davant d'ells, quan la lliçó en que'ls expliquin allò del Paradís: la falta d'Eva i l'arbre del bé i el mal.

DESPRÉS DE L'AUTOPSIA

-Examinat l'abdòmen de l'Avi, hi hem trobat tot això.
-No més que això?

De Sòcrates... al carrer de l'Alba ⁽¹⁾

POBRE FARPA!

Un redactor d'*El Poble Català* vesteix an en «Xenius», enecat com un brau. No'ns hem de ficar en lo que opini el senyor Farpa. Tothom té dret d'errar i d'escriure lo més grollerament possible. A lo que no té dret ningú és a agafar a uns altres com a banderí de combat i fer-los-hi dir lo que ni tan sols han somniat.

Que en Miquel i Plana va trobar no sabem què, entre Teresa i Berenice; que'l senyor Farpa trobà que és millor l'estult senyor Parpal que l'alat Ors, són maneres de pensar. Ara, per lo que no podem ni volem passar és perque ens faci complis de la seva... diguem-ne regust de boca.

En Farpa és un bon deixeble de don Ignasi de Loiola Ribera i Rovira—el de la paraula que pomposament, orgullosament, vesteix sempre de gala com un Petronius—i com ell fa les cites de memoria, i com ell les erra.

Diu *El Poble Català*:

«I, com si això no fos prou, fins L'ESQUELLA d'aquesta setmana troba que en «Xenius» no té res de poeta, i que l'aver-se admès en Plana dins la seva *Antologia* és una cosa que no té nom. No més troben, els del nostre benivolgut confrare,

que en «Xenius» és un xic pensador. Suposem que això serà durant el temps just per a la venda del nou llibre de la *Filosofia del Hombre que juega y trabaja para emplear a sus amigos*».

Diu L'ESQUELLA DE LA TORRATXA:

«Capritxós diem, i ho és certament, demostrant-ho el sol fet d'incloure entre'ls poetes—que han d'ésser sempre versificadors—al senyor Eugeni d'Ors, que és un dels intel·lectuals més fermes i un dels talents més positius de Catalunya, però a qui ningú coneix com a poeta. Deixant etc.»

Després d'això no'ns resta més que fer una aclaració: distanciat moltes vegades de la manera d'apreciar les coses del Glosador, mai—entengui's bé, mai!—ha passat per nostres ments posar en tela de judici la seva valua com a literat, com a investigador, com—perdoneu—a enciclopedista.

Voldríem acabar com ho fan els senyors Falpa i el fill d'en Massó i Torrents, amb la cita d'un Vanvenar, o d'altre per l'estil. No pot ésser. Som burgesos com un taverner avençat. Ens haurem de contentar amb una dita catalana que'ns ve a la punta de la ploma: «Si la enveja es tornés tinya...»

(1) Ens dol dedicar tant d'espai als amics d'*El Poble Català*, car pot semblar que'ls tenim el dit a l'ull, mes cal regonèixer que la casualitat ens obliga a desfer dues inexactituds greus, en un sol número.—N. de R.

Del jardí dels humoristes

EN LLUISET DE VISITA

En Lluïset té sis anys, i avui debuta en les relacions socials dels seus pares. Estàn de visita a casa la senyora Pauleta, una família coneguda.

Mentres els grans enraonen, en Lluïset descobreix, a la paret, el botó que dona llum a la sala; i el xicot que sí, vinga divertir-se encenent i apagant l'electricitat.

El papà.—Nen, estigues quiet. ...Mira que m'enfado.

En Lluïset.—Es bonic aquest sistema!... Ara de dia... ara de nit... ara de dia... ara de nit...

El papà.—Deixa estar això!... Ja veuràs, si vincl!...

En Lluïset.—Papà: perquè no'n tenim, a casa, d'això?

El papà.—Perque a casa no hi hà electricitat, home.

En Lluïset.—Ai, ai!... Que li posin!... La senyora Pauleta bé en gasta i no deu ésser tant rica com nosaltres.

El papà.—Vaja, calla, Lluïset!... no siguis pesat.

En Lluïset.—Escolti papà... I això de l'elec... l'elec...

El papà.—L'electricitat.

En Lluïset.—Que també la fan anar amb canyerries, com el gas, l'electricitat?

El papà.—No, maco, no.

En Lluïset.—Doncs, d'on vè?... de què la fan?...

El papà.—Deixa-ho córrer; és molt llarg d'explicar. Ja t'ho ensenyaràn al col·legi.

En Lluïset.—Ah, sí?... I al col·legi també m'ensenyaràn d'escurar xameneies?

El papà.—I ara!... no siguis tonto!... Ves si t'ensenyaràn d'escurar xameneies!...

En Lluïset.—Ai, noi!... no diu que s'hi apren. d'això de fer llum, perquè no s'hi ha d'apendre lo d'escalfar?

(El papà no sab què respondre. Se mira el rellotge i opina que és hora d'anar-se'n).

El papà (a la mamà).—Ens hauríem de retirar, noia. Ja sabs que avui dinem a casa la teva mare, i si fem tard es posarà a cridar com de costum.

En Lluïset.—Papà...

El papà.—Què vols maco?

En Lluïset.—Quan la baba crida d'aquella manera, perquè no li posen una gota d'oli?

El papà.—I ara, noi!... què t'empatolles? Una gota d'oli a l'àvia?

En Lluïset.—Sí, papà... ¿No te'n recordes que l'altre dia vas posar-ne una gota a les frontices de la porta i vas dir que ja no grinyolaria mai més?

ALFONS ALLAIS

PARLANT AMB EL «GALLO»

El Glósador ha tingut la gran honra de dinar al costat del «Gallo».

Deixant-se el Glósador de modesties, que hi hà moments que no són del cas, pot dir que l'ha tingut aprop, que l'ha pogut tocar, sentir, donar-li la mà; lo que desitjaria el vuitanta per cent d'espanyols, i el noranta-vuit per cent de catalans que omplen, fins en els jorns de treball, les tres grandioses places de la laboriosa Barcelona.

El «Gallo», que és un home modest, simpàtic, natural,

que no parla de filosofia, ni d'estètica, ni de retòrica; que ni tan sols és noucentista, ni de cap institut d'ensenyança, ni de cap academia taurina, sinó que és Ell, el «Gallo», un bon torero que's guanya honorablement la vida, ens ha dit coses de Barcelona, de les quals li han d'estar agrats tots els partits de la laboriosa, tant els que tiren a la Dreta com els que's decanten a l'Esquerra.

Ens ha dit, i ens omple de joia, que avui en dia Barcelona és la ciutat de la nostra Espanya que més exalta el seu ofici; que té més afició a les banyes, i que fins deixa, en els jorns feiners, lo que abans en deia Sant Treball, per a anar a aplaudir un «pas de pit», una «burxada fins als dits» o una «verònica amb els peus junts». Ens ha dit que si a la seva terra s'empenyen la capa i el rellotge per anar-lo a veure torear, el fet no té molta importància; primera perque allí no hi fa fret i després perque no porten pressa; essent així que a Barcelona s'han de deixar les vuit hores, que és lo de més mal deixar en una ciutat industrial, i ens ha dit, per últim, que estimava tant aquest públic, que plega per anar-lo a veure an ell... de luces, que si no fos andalús de naixença, voldria ésser fill de Cata-

MERCANT ROSES

—Una pesseta són masses diners, noia... Dos rals, te'n dono.

—Fugi d'aquí! on và amb dos rals?... Comprí bacallà, que també té espines!

talunya, perquè creu que en lloc del món s'estima més an els homes que valen.

—Catalunya i avant!—li hem contestat.

—Eso é!—ens ha contestat ell.

I després de beure sense porró—perquè no'l teníem a mà—i brindar per la presidència, ens ha promès que mentres toregi i li quedi pell per foradar, cames per córrer i capa i muleta, es recordarà sempre de la terra que més estima el toreo, perquè ho demostra amb les tres places.

I l'hem abraçat, i ploravem.

XARAU

PRINCIPAL.—Els dos èxits teatrals més grossos de la passada temporada d'hivern a Madrid, han sigut *La malquerida* i *Las golondrinas*. Al públic de Barcelona no li ha plagut *La malquerida*, deixant el teatre buit cada nit; però en canvi *Las golondrinas* han tingut aquí plena consagració, rebent autor i intèrprets, un seguit d'ovacions que's repeteixen cada nit.

En veritat, feia molt temps que no s'havia estrenat, a Espanya, un drama líric (aixís el titulen els autors) de l'empenta de *Las golondrinas*. El mestre Usandizaga, ha posat en un llibre del senyor Martínez Sierra, que encara que no és prodigi en situacions musicables i pot-ser això sigui lo que ha fet que'l jove mestre hagi posat més empenyo en sortir airós del seu paper, una música nova, influenciada pot-ser dels grans mestres alemanys, però grandiosa i sentida, orquestrada magníficament, com no és capaç de fer-ho ningú més avui dia. El

El mestre USANDIZAGA
autor de la música de «Las golondrinas»

públic, reservat en els comensos del primer acte, el dia de l'estrena, va entregar-se a discreció al final del mateix, fent repetir una mímica del segón, delicadíssima, i un dels números finals del tercer, pàgina musical d'una força dramàtica imponderable. El mestre Usandizaga, va rebre aquí una ovació com feia temps no havíem sentit.

I anem a la segona part. L'èxit de *Las golondrinas* se deu també, en gran part, a l'interpretació, que pot calificar-se de genial per part del senyor Sagi Barba, una mena de Titta Rufo espanyol, cantant l'obra amb un gust extraordinari. La senyora Vela i la Eva López, desseguida van fer-se al públic seu,

EMILI SAGI-BARBA
principal intèrpret de «Las golondrinas»

aplaudint-se-les força. El mestre que portava la batuta, el nom del qual no recordem en aquest moment, molt bé.

Les representacions, per ara, es compten per plens.

Felicitem a tots.

—Des del dia 27 del actual treballarà aquí la companyia de comedia castellana Simó-Raso, posant algunes obres noves, com *Lluvia de hijos*, *Lista de correos*, *El buen policía*, *López de Coria*, *El rosal de la verja* i *Las malditas ideas*.

LICEO.—Ha acabat la temporada d'òpera de primavera, en mig de l'indiferència general dels asiduos concurrents al gran teatre, que s'han queixat, amb certa raó, que aquesta ha sigut una de les temporades més fluïxes de molts anys ensà.

Nosaltres, ja ho hem dit repetides vegades, compremem les dificultats que ha de trobar tot empresari per contractar artistes notables, per un número tant curt de representacions com se donen en la temporada de primavera, però el públic que paga en bona moneda, no s'entén de raons, i si aquesta vegada s'ha mostrat prudent, deixant sols d'acudir al teatre, pot-ser un altre dia exterioritzarà la seva protesta en alguna forma.

Confiem en que'l talent i l'entusiasme per l'art, que sent el senyor Volpini, faràn que torni pel seu honor en la vinenta temporada d'hivern.

ROMEA.—Per més que de lo que s'estrena al Romea no'n parlem mai, perquè l'Empresa sembla interessada en que no hi anem, cal dir que per referències hem sapigut que *El éxito*, comedia en un acte de D. Marián Galobardas, va obtindre una general acceptació, éssent el seu autor aplaudit amb justícia i cridat a l'escena amb insistència. L'obra, segons tenim entès, té grans condicions artístiques i literàries. Esperem l'ocasió d'admirar-la en un altre teatre, per a poder-ne fer un judici personal.

TÍVOLI.—Ahir degué inaugurar-se la serie de representacions Enric Borrás, amb l'estrena del drama en tres actes *Nuestro enemigo*, d'en López Pinillos (Parmeno).

Queda obert un abonament a vuit úniques funcions.

NOVEDADES.—Avui, divendres, comencen les projeccions pel·luculars amb una cinta més llarga que la Quaresma titulada *Nerón y Agripina*.

—Ben aviat, temporada d'estiu a càrrec de la companyia del «Teatro de la Comedia», de Madrid.

APOLO.—Amb una entrada esplèndida, d'aquelles que posen de bon humor a l'empresari més climatèric, va inaugurar-se, dissabte passat, la nova temporada de *vaudeville* en català, que dirigeixen el primer actor Josep Santpere i el conegut dibuixant Josep Robert. *Cuida't de l'Amelia*, d'en Fey-

deau, és una obra model en el gènere. Els caràcters, amb tot i sa atrabiliària psicologia, estan magníficament apuntats; les escenes, d'un tò còmic que no pot ésser més grotesc, tenen lo que han de tenir, interès i visualitat, acusant la mà d'un expert comediògraf i d'un enginyós literat. Tots tres actes són d'una gran forsa imaginativa i el diàleg està empedrat de xistos *abracadabrants*. La traducció, apart dues o tres frases d'excessiu relleu, que no sabem si atribuir al original o a altres causes, mereix tots els nostres elogis.

Inútil dir que l'ànima del tal *vaudeville* fou en Santpere, que és l'amo i senyor del públic en aqueixa mena d'obres. Sempre encaixat en el personatge, domina a l'espectador desde les primeres escenes amb la seva inagotable vis còmica.

La senyoreta Jordi ingenua i joganera, movent-se com una gateta d'Angora. La senyora Baró molt bé, a l'altura de la seva reputació. La senyoreta Oliver, en un paper episòdic, molt justa d'expressió i de picardia. Els senyors Capdevila, Mir i Daroqui esplèndids. I els altres, ajudant voluntariosos al conjunt que sortí perfectament arrodonit.

—Ahir, dijous, degué anar la primera de *La lepra* i per a avui està anunciada una altra estrena: *El suplici de Tàntalo*, en tres actes.

ESPAÑOL.—Demà, dissabte, i passat demà, diumenge, representacions de la famosa obra d'espectacle *La almoneda del diablo*, prenent-hi part les ballarines del Liceo i una notable parella vinguda d'Italia.

Preus baratíssims.

AUDITORIUM (*Teatre Intim*).—El diumenge [prop passat, a la tarda, tingué lloc la quinta sessió teatral del titulat «Cicle Històric».

Formaven el programa de l'interessant funció, *Els fadrins externs*, d'en Feliu i Codina, el monòleg dramàtic *L'ombra de César*, d'en Balaguer i *Tres i la Maria sola*, comedia d'en Campmany. Totes tres obres foren interpretades amb justesa pels abnegats artistes de l'Auditorium, lo qual, afegit al valor intrínsec documental de les produccions, fou causa de que la concurrencia, més nombrosa a cada sessió, sortís ben complascuda de la festa.

ORFEÓ GRACIENC.—El dissabte passat, a dos quarts de deu del vespre, la notable entitat «Orfeó Gracienc» va dedicar una vetllada als seus socis protectors.

Figuraven en el programa: «Graduale», de Schubert; «Chor» (d'Enric VIII), de Saint-Saëns, i «Primer somriure de maig», de C. Franck; les quals se cantaren per primera vegada.

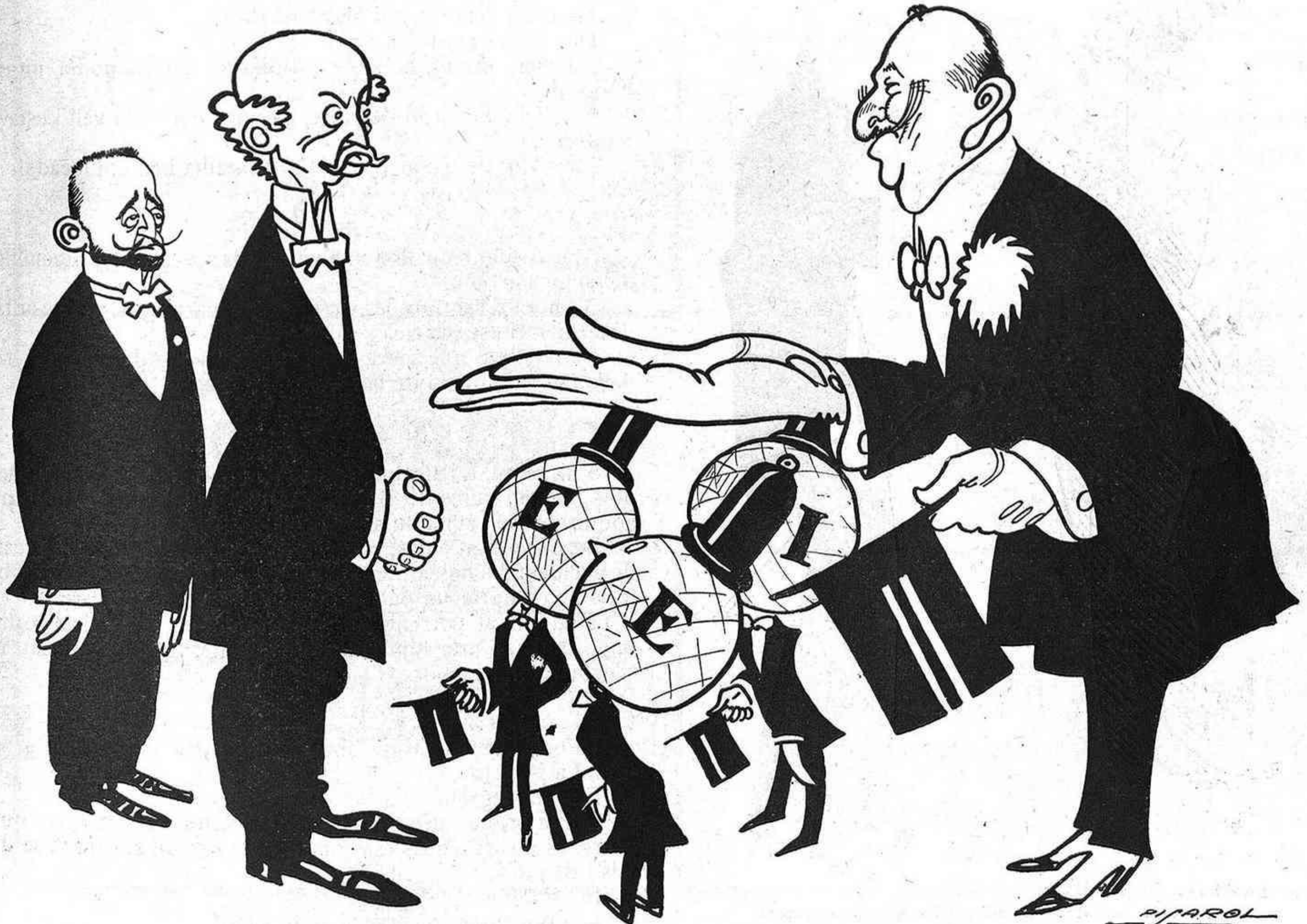
L'«Orfeó Gracienc» interpretà amb gran brillantor el programa, rebent continuats aplaudiments.

El «Teatre del Bosc», on se celebrà el concert, presentava un bell aspecte, i una vegada més va quedar demostrada la valua de l'«Orfeó» i les simpaties que's mereix.

En celebració del XXV aniversari de l'Exposició Universal, hi hà el projecte d'homenatjar al difunt alcalde Rius i Tauler.

L'homenatge consistirà en col·locar una corona al bust del monument del gran patrici.

LA DARRERA GESTIÓ DEL BATLLE

—Per ara, no més necessitem deu milions de pessetes.
—Caray, hombre!... Pide usted más que un catalán!

Assistiràn a l'acte els supervivents companys del plorat marquès.

I els supervivents, com si ho vegessim, enyoraràn l'alcalde popular.

I enyoraràn aquells xeflis d'antany, al costat dels quals els xeflis d'ara resulten una ridícula parodia.

Ha dimitit l'alcaldia de Barcelona, el senyor Sagnier.

De la seva gestió sí que se'n pot dir, ai!... *flor de un dia*.

O, millor, pot dir-se que ell, àrbitre d'elegancies, ha sigut el *florero* d'uns quants mesos.

Ha obrat el temps de presumir i prou.

Prou i massa!

Els nostres serenos han estrenat l'uniforme d'estiu.

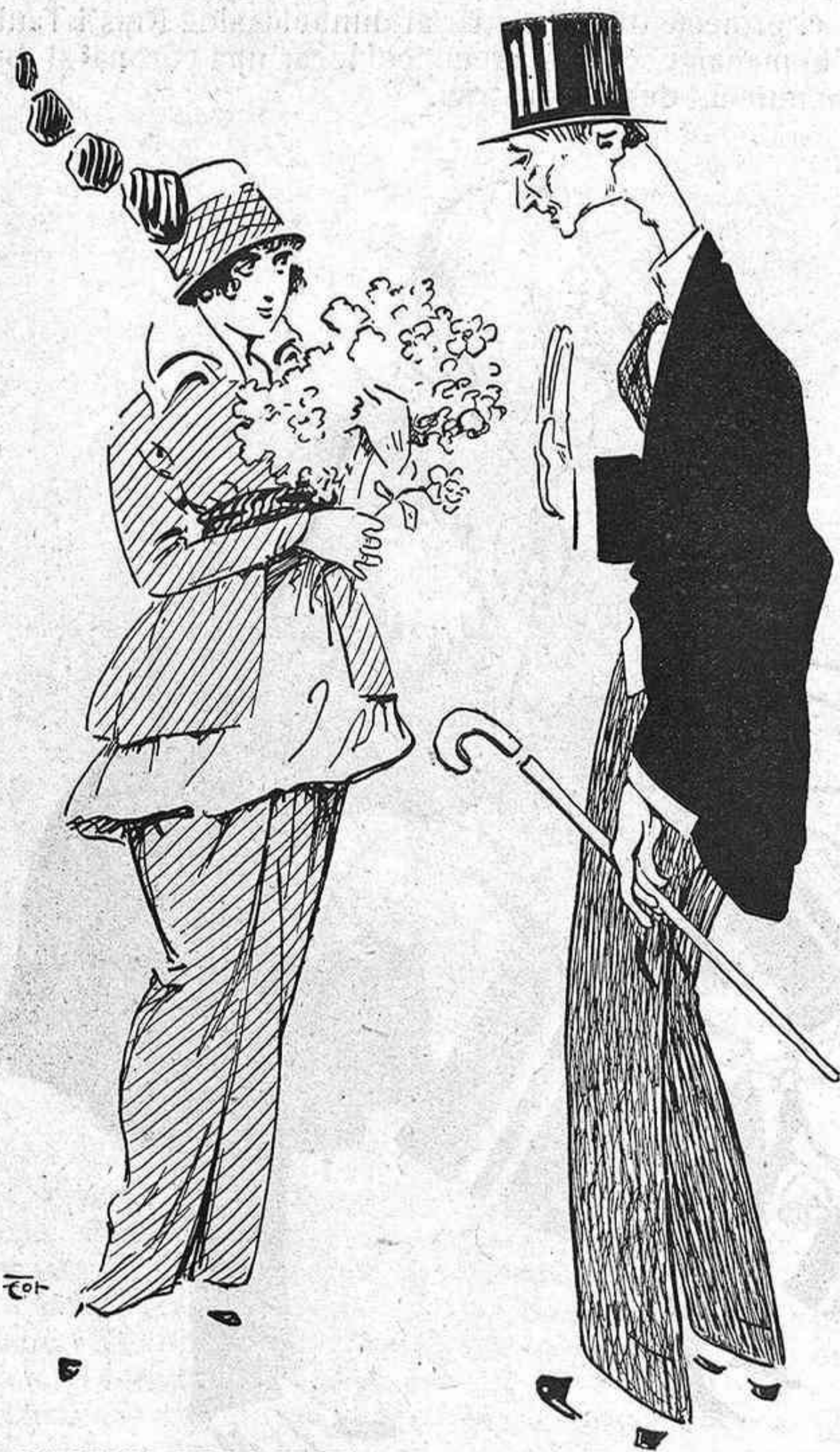
— Però si a les nits encara fa fresca, i a diades fret i tot! — objectarà algú.

No hi fa res.

El reglament és el reglament.

Per això el sereno del meu barri, que encara que autoritat de xuxo, és persona obedient, s'ha posat ja l'indumentaria de l'gurosa canícula.

I per això les nits de massa fresca, en comptes d'estar-se a punt, el trobareu arredossat entre llençols, a casa de la portera amiga...

LA FESTA DE LA FLOR

— Vol un clavell?... La voluntat, senyoreta!

— Dispensi, senyoreta, però amb això dels tuberculosos passa com amb els pobres, cada hù es té els séus.

El Comitè de l'Exposició d'Indústries Elèctriques ha convidat a un gran banquet a tots els directors dels diaris madrilenys.

L'objecte de l'àpet fou explicar-los la trascendencia del projectat Certamen.

I diu que tots s'han identificat amb l'idea.

Naturalment! Com que era la millor manera de fer-se entendre.

Ja fa temps que la gastronomia està a l'altura de l'Esperanto.

Els mexicans residents a Barcelona han entregat un document al cònsol, pel qual s'ofereixen a anar a defensar la seva terra.

Veieu, això està molt bé.

Però jo del cònsol, no acceptaria pas l'oferiment dels valents patriotes.

Tindria por, si'ls hi enviava, que abans d'arribar el vaixell allà, no s'haguessin tret ja el fetge els uns als altres.

Les farces de l'honor.

Ja devien veure que en Caillaux i en Daillières, varen desafiar-se, a l'últim.

Però el primer va tirar enlaire i el segon va dirigir el tret a terra.

L'un i l'altre mereixen, doncs, l'excomunió de les Societats Protectores d'Animals.

Quina culpa en tenen els mosquits i les formigues de les rancunies entre'ls homes?

Ha mort don Eugeni Montero Rios.

Déu l'hagi perdonat.

Ademés, era un home, en Montero, que ja podia morir tranquil.

No l'han enganyat de gaire, perquè era molt vell i estava molt xacrós.

I feia tant de temps que tenia la familia ben col·locada!

Ahir degué tenir lloc una vedellada (*becerrada*) a benefici del actor Parreño.

A l'hora d'escriure les presents ratlles ignorem el resultat del temerari espectacle.

Déu vulgui que per a mitigar els efectes d'una cama tallada, no se n'hagin de tallar mitja dotzena.

S'ha rebut, a l'alcaldia, una sentida instancia firmada per nois i noies, veïns de Barcelona, demanant que'l Municipi, adquireixi ben aviat un altre *Avi*.

Segons tenim entès, eternit per l'infantil sollicitud, l'alcalde accidental s'ha embarcat ja d'incògnit cap a Ceylan al objecte de comprar un paquiderm digne del nostre Parc.

Tindrem al corrent als petits llegidors d'aqueixa gestió important, la més simpàtica de quantes pugui realitzar el senyor Pich.

La heterotètica Xirgú (abans Xirgu), ha obtingut un gran triomf a Madrid.

Ens en alegrem.

¿Quin orgull més refinat podem sentir els catalans, que veure als nostres artistes dominant al *tirano*, curullant-se de rals i de gloria?

Per a molts anys, Margarideta!

I, si pot ésser, *acuérdate de tu cuna!*

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

S'HA POSAT A LA VENDA
l'edició popular dels
JARDINS D'ESpanyA
d'en **SANTIAGO RUSIÑOL**

42 magnífiques reproduccions dels seus millors quadros

Un gran volum (carpeta de 36 x 26 cms.)

20 pessetes

EL CATALÀ DE "LA MANCHA"

Un tomo de més de 390 planes, en paper de fil marca Guarro

4 pessetes

COLECCIÓN DIAMANTE

ACABA DE APARECER EL TOMO 119

JUGLARÍAS

POESÍAS INÉDITAS

de **EDUARDO MARQUINA**

Un tomo

0'50 pesetas

JOSEP BURGAS

**FLOR DE
PICARDÍA**

VERSOS D'AMOR I DE PECAT

Un tomo

UNA peseta

Obra nueva

E. PATAUD y E. POUGET

COMO HAREMOS LA REVOLUCIÓN

Dos tomos 8.º

DOS pesetas

Obra nova

PAU GRIERA I CRUZ

ELS RIELLS

Un tomo 8.º

2'50 pessetes

OBRA NUEVA

PASTORA IMPERIO
LIBRO DE INTIMIDADES

Un tomo 8.º

2'50 pesetas

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

PREVISIÓ

La nostra policia fent exercicis aquàtics, per si això de la vaga marítima es complica